

žarek dobrote

1/XVI
januar
2018

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• 27 let služenja Karitas

ETIČNA NAČELA

6 ••• Etičnost – zrcalo ravnanja sodelavcev Karitas

KARITAS V ŽUPNIJI

7 ••• Vodstvo

GRADIMO DRUŽINO

9 ••• Ljubezen in spoštovanje – ključ do uspešnega zakona

STAREJŠI MED NAMI

10 ••• Izredni delivci svetega obhajila v Karitas

MLADA KARITAS

11 ••• Povezovanje mladih v Karitas gradi prihodnost

NA OBISKU

12 ••• Obiski ob dnevu odprtih vrat

13 ••• Karitas – naš nedonošenček

14 ••• Naše cerkve naj bodo cerkve služenja,
in ne supermarket

15 ••• Kje sem doma?

16 ••• 20 let Zavoda Pelikan Karitas

CELJE

17 ••• Priprave na skupni agape

KOPER

18 ••• Umetniki za Karitas na Zemonu in v Celju

18 ••• Dvigalo za Urško in Tadeja

19 ••• Naše srce je ustvarjeno za veselje

20 ••• Čestitke Marjanu za delo in državnemu svetu za plaketo!

LJUBLJANA

20 ••• Komunikacija z dementno osebo

21 ••• Dva novčiča

22 ••• Zaključek šolanja za svetovanje

MARIBOR

22 ••• Računalniške tablice prvič v rokah starostnikov

23 ••• Mladi za otroke in družine v stiski

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

9. in 10. 1. Kuharska delavnica, Vrbje, ob 8h

10. 1. Skupina za starejše, Vrbje, 9h

16. 1. Predavanje Pokojninska zakonodaja, Vrbje, ob 11h

17. 1. Usposabljanje za nove prostovoljce, Vrbje, ob 9h

18. 1. Kateheza, Vrbje, ob 18.30

31. 1. Usposabljanje za nove prostovoljce, Vrbje, ob 9h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

4. 1. Tajništvo DK Ilirska Bistrica

8. 1. Srečanje Kraške, Postojnske in Vipavske DK

9. 1. Srečanje Tolminske OK, Druženje generacij, Il. Bistrica

13. 1. Srečanje Goriške OK, Deskle in Duhovna obnova
IOK, Bertoki

18. 1. Umetniki za Karitas v KC Lojze Bratuž v Gorici

23. 1. Usposabljanje za medgeneracijsko skupino, Trnovo

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

13. 1. Izobraževalno srečanje za prostovoljce ŽK,

Antonov dom na Viču, predava dr. Andreja Poljanec,
9h–13h

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

13. 1. Izobraževanje Pomoč in oskrba starejših in bolnih
v domačem okolju, v župnišču na Hajdini, ob 9h

31. 1. Redno izobraževanje: Sožitje med generacijami,
župnijski dom v Slovenj Gradcu

31. 1. Redno izobraževanje: Sožitje med generacijami,
minoritski samostan Ptuj

1. 2. Redno izobraževanje: Sožitje med generacijami
predavalnica NŠKM, Maribor

• FOTO NASLOVNA STRAN Tatjana Splival in ZADNJA STRAN Mojca Kopic •

tema meseca

27 LET SLUŽENJA KARITAS

Imre Jerebic dobitnik nagrade za življenjsko delo na področju socialnega varstva MDDSZ

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) je 8. decembra 2017 podelilo nagrade in priznanja za delo na področju socialnega varstva in izvajanja rejniške dejavnosti.

Nagrado za življenjsko delo na področju socialnega varstva je letos prejel dolgoletni generalni tajnik Slovenske karitas Imre Jerebic.

Prejemnik nagrade za življenjsko delo Imre Jerebic je bil celo svoje poklicno življenje povezan in obkrožen z ljudmi, ki potrebujejo pomoč. S poglobljanjem znanja, delom in izkušnjami je vseskozi stremel k uresničevanju edinega cilja – boljšega jutri za vse tiste, ki so imeli v življenju manj priložnosti in sreče poskrbeti zase.

Predlagatelj za podelitev nagrade za življenjsko delo je bila Socialna zbornica Slovenije. Predlog so podprli: Škofijska karitas Ljubljana, Skupnost centrov za socialno delo Slovenije, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Občina Škofljica, Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič Draga ter Rdeči križ Slovenije – Zveza združenj.

Strokovna pot Imreta Jerebica in njegovo delo na Slovenski karitas

Imre Jerebic je bil rojen leta 1950 v Odrancih pri Murski Soboti, danes pa s svojo družino živi na Škofljici. Od leta 2016 je upokojen in je zadnji dve leti Slovensko karitas vodil kot prostovoljec. Leta 1995 je bil prvič imenovan za generalnega tajnika Slovenke karitas. To službo opravlja od tedaj z vmesno prekinitvijo enega mandata od 2003 do 2008. Skupaj je Slovensko karitas v času od ustanovitve v letu 1990 v treh mandatih vodil 17 let. V letih od 1997 do 2008 je bil Imre Jerebic tudi direktor Zavoda Pelikan Karitas, ki izvaja visokopražne socialnovarstvene programe na področju pomoči

zasvojenim in ženskam, žrtvam nasilja. Z letom 2018 zaključuje svoj zadnji petletni mandat generalnega tajnika na Slovenski karitas. Imre Jerebic je s svojim strokovnim delom, vključujočim pristopom, empatijo in vizijo v veliki meri oblikoval današnjo Karitas v Sloveniji, ki je naravnana predvsem k skrbi za človekovo dostojanstvo na vseh ravneh.

Po izobrazbi je Imre Jerebic teolog in socialni delavec. Je oče petih otrok in je prve življenjske izkušnje humanitarnega in socialnega dela črpal ob odraščanju v svoji družini. Že od mladih nog se je na različne načine vključeval v medsosedske in drugo pomoč v svojem kraju ter tako razvijal čut za človeka, posebno tistega v stiski.

Svojo delovno pot je začel kot socialni delavec pri Slovenskih železnicah, kjer se je srečeval z delavci iz ostalih jugoslovanskih republik ter se soočal z njihovo adaptacijo v novo delovno sredino, jim nudil pomoč pri stanovanjskih težavah in pomoč pri vživljanju njihovih družinskih članov, ki so se preselili v Slovenijo. Imre Jerebic je v tem času kot koterapevt sodeloval pri znanem slovenskem alkoholologu dr. Janezu Ruglju v skupinah za pomoč delavcem, ki so imeli težave z alkoholizmom.

Nato se je zaposlil v Zavodu Dolfke Boštjančič, kjer je opravljal delo socialnega delavca in vodje enote Škofljica, ki je namenjena institucionalnemu varstvu odraslih z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju.

Od njene ustanovitve leta 1990 se je aktivno angažiral v Slovenski karitas in se v letu 1991 v njej tudi zaposlil. V tem obdobju je pomagal pri postavitvi mreže preko 450 župnijskih in šestih škofijskih Karitas, ki danes vključuje preko 10.000 prostovoljcev in preko 100 zaposlenih strokovnjakov in sodelavcev. V prvih začetkih delovanja te organizacije si je prizadeval, da bi Slovenska karitas kot nevladna organizacija dobila mesto v slovenski družbi, ter skupaj z ožjimi sodelavci po zgledu Karitas iz sosednjih držav skušal odgovoriti na tedanje pereče stiske, predvsem pomoč beguncem iz Hrvaške in BiH.

Intenzivno in z novimi strokovnimi pristopi se je posvetil tudi reševanju novih stisk, ki jih javni zavodi v Sloveniji niso pokrivali. V novi državi je stiska mladih nosečnic in mater »privrela na dan«. Imre Jerebic je z ženo Lidijo in skupino prostovoljcev začel graditi prvi Materinski dom na Gumnišču in ga po šestih mesecih, 15. decembra 1990, odprl za delovanje.

4

Podobno kot program Materinskega doma so se rojevali drugi socialni programi na nivoju Slovenske karitas (v letu 1995 je bila odprta tudi prva komuna Skupnost Srečanje v Novi Gorici s programom za pomoč zasvojenim) – ali pozneje (od leta 1997) v Zavodu Pelikan Karitas, ki ga je ustanovila Slovenska karitas z namenom profesionalizacije specifičnih socialnih programov in strokovnega spremljanja ter sofinanciranja s strani države – kot odgovor na potrebe, in ne kot konkurenco javnim socialnim službam, javnim zavodom ali nevladnim organizacijam.

Na pobudo vatikanske Kongregacije Corus umun, ki skrbi za socialno področje oziroma za najbolj ranljive in socialno šibke ljudi po svetu, je Imre Jerebic sodeloval pri vzpostavitvi programa oskrbe žrtev trgovine z ljudmi, ki se preko razpisov MDDSZ in MNZ še danes izvaja ob sodelovanju številnih prostovoljcev in tolmačev ter usposobljenem strokovnem kadru.

Imre Jerebic je bil ves čas svojega strokovnega delovanja zagovornik in spodbujevalec sodelovanja in mrežnega povezovanja med vladnimi in nevladnimi organizacijami, službami, ministrstvi in ustanovami v prid ljudi v stiski. Prav tako si je prizadeval za partnersko umeščanje humanitarnih in socialnih programov nevladnih organizacij pri graditvi socialne države. Aktivno je sodeloval s Socialno zbornico od ustanovitve in vse do danes v različnih organih in komisijah. Je zagovornik tega, da je zbornica prostor za vse, ki se ukvarjajo s socialno problematiko (vladne, nevladne, invalidske, privatne organizacije), pod geslom, da smo za »dobrobit uporabnika vsak s svojim deležem boljši in močnejši«. Posebej se je angažiral pri nastajanju Kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu in realizacije le-tega pri izvajalcih in uporabnikih socialnovarstvenih programov. Aktivno je sodeloval v Fundaciji invalidskih in humanitarnih organizacij ter odpiral prostor dobrodelnim organizacijam in organizacijam za samopomoč, ki so bile zelo v porastu zaradi potreb časa in so

nju rabile sredstva ter strokovno pomoč za razvoj in preživetje. Prepoznan je bil kot dober in miroljuben sogovornik invalidskih in dobrodelnih organizacij ter organizacij za samopomoč, saj vse delujejo v dobrobit različnih uporabnikov pomoči v naši družbi.

Za njegovo delo ga je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor v letu 2015 nagradil z zlatim redom za zasluge.

Besede ob zaključku mandata

V mesecu, ko svoje dolgoletno delo na Slovenski karitas predaja mlajšim, sem ga prosila za nekaj besed. V tem času je imel že veliko intervjujev, govorov, zato samo tri vprašanja, ki naj povežejo preteklost in prihodnost.

Gospod Imre, na kaj ste ponosni v 27 letih delovanja Karitas v Sloveniji?

Zelo ponosen sem, da smo uresničili tisto, kar smo na začetku sanjali kot delovna skupina in prvi strokovni svet: da bomo delali na prostovoljstvu. Ponosen sem, da se je prostovoljstvo v Karitas tako zelo razvilo. Takrat nismo niti slutili, da bomo dobili toliko ljudi z identiteto Karitas.

Druga stvar, na katero sem ponosen, je mreža župnijskih Karitas. To so bile takrat na začetku neuresničljive sanje in priporočila sosednjih Karitas (Avstrija, Švica, Nemčija), da je to dobro za razvoj

organizacije, čeprav same tega niso imele in so vse delale na socialnih programih.

Tretja stvar pa so nepokrita socialna področja, kar mi je bilo najbolj blizu in sva skupaj z ženo to delala. Zelo hitro smo v ožji skupini dosegli soglasje, da poskusimo ustanoviti prvo tako enoto, materinski dom. Tukaj so se zgodile lepe reči, ki so mi bile spodbude za naprej. Že to, da smo se poenotili za tako odločitev, da smo od mesta Ljubljana dobili denar za dva

zaposlena in da smo z darovi, ki jih nismo pričakovali, dogradili dom ter ga že 15. 12. 1990 odprli ...

To so bila zame posebna sporočila, ki presega jo zdravo človeško pamet in kažejo, da je v ozadju Božje delo, milost, ki je bila z nami, in hkrati pokazatelj, da smo na pravi poti. Niso pa to samo moje zasluge, to smo delali skupaj in veliko delo je, da smo se bili vedno pripravljene učiti, malo prilagoditi ter zopet zagrabiti, če ni šlo. To je velik Božji blagoslov. Vedno smo našli energijo tako znotraj ožjih sodelavcev Slovenske karitas kot tudi v škofijskih Karitas ter s strokovnimi delavci v Zavodu Pelikan Karitas, kjer sem bil 10 let direktor.

Nam lahko zaupate kakšen dogodek, ki sem vam je še posebej vtisnil v spomin?

Dogodkov je brez dvoma veliko. Eni se od začetka v vtisnejo spomin, čeprav niso povezani samo z mojim delom.

Gotovo se mi je vtisnil v spomin dogodek, ko me je novomašnik iz velike župnije poklical, ko sem bil v finančni stiski za kritje stroškov zidarja za materinski dom. Vprašal me je, če potrebujemo kaj denarja. Ko sem mu povedal za svojo stisko, mi reče, da bo podaril svoj novomašni dar za materinski dom. Vprašal sem ga, kdaj, in pravi: »Takoј.« Čez eno uro se pripeljal in mi zaupal tako velik dar, brez da sem ga poznal.

To se vtisne za vedno. Da ti nekdo, ki ga ne poznaš in niti on prej tebe ne, daruje v času, ko potrebuješ denar, in ti popolnoma zaupa. Da se nekaj zgodi, ko prideš na rob in ne veš, kako bo naprej. Pa se je kar zgodilo. Sicer imaš podporo ljudi, vendar še vedno ne gre. In se mora nekaj zgoditi. Tukaj vidim Božji blagoslov. Ali pa imaš zaledje sodelavcev, ki te podpira, morda celo nekdo spremlja, s teboj čuti. Je enako, je več pokazateljev, da smo poskušali narediti, in ker sem bil odgovoren, sem (v dobrem smislu) izkoristil svojo pozicijo, da smo naredili.

Drugi dogodek je povezan z ustanovitvijo Zavoda Pelikan Karitas. Ministrstvo za socialo je objavilo razpis za koncesijo za Materinski dom, na katerega smo se kot Slovenska karitas prijavili. Bili smo celo izbrani. A ko je takratni minister ugotovil, da ni bil izbran

državni materinski dom, ki se niti ni prijavil, temveč cerkveni dom, me je poklical na pogovor in mi povedal, da se je zmotil, ker je mislil, da smo mi državni. Odločil se je, da bo razpis razveljavil z izgovorom, da je bila samo ena prijava. Ker sva oba vedela, zakaj je do te odločitve prišlo, sva se odprto pogovarjala in takrat je obljubil, da bomo dobili sofinanciranje programa, če se primerno ustanovimo kot samostojni zavod in program materinskega doma prestavimo pod zavod. In je obljubo držal. To je bilo zame znamenje, da je bila odločitev za zavod dobra. Znamenje v tem smislu, da smo ločevali socialne programe od splošne dobrotelčnosti. Socialni programi imajo svojo pot, da se kot drugi posebej verificirajo, morajo imeti jasno finančno konstrukcijo, kar ni slabo. Past pa je lahko v tem, da so lahko naši socialni zavodi, če ne bodo imeli jasne identitete, slabši kot drugi. Pred nami je naloga, da delamo na poslanstvu Karitas.

In kakšen izziv menite, da je pred Karitas v prihodnje? Kaj želite Karitas vnaprej?

Največja želja je, da ohranimo identiteto Karitas kot tretjo vejo v služenju Cerkve. Da bi bila Karitas služeača dimenzija, okrepljena z duhovnostjo kot darom, ki smo ga dobili sodelavci Karitas, ter da tega daru od zgoraj ne bi zapravili. Se pa moramo zavedati, da tisto, kar je od zgoraj, ni vedno definirano in se je treba za to ves čas truditi, pomirjati, da se do tja dokopljemo; je kot skrit zaklad v nas. Pomembno je, da se ne bomo zadovoljili z neko površnostjo. Če bomo s to dimenzi-

jo šli na pot, jo odkrivali, sodelovali, očiščevali, se šli usmiljenje, potem bomo rasli. Vsak čas nekaj prinese in te dimenzije je treba vedno ponovno odkrivati. Če se za to ne trudiš vedno znova, si hitro na minimumu.

Drugo, kar si želim, je, da bi bili sodelavci Slovenske karitas žarišča, da bi bil v njih ta naboj za sodelovanje, rast ter da bi si znali porazdeliti naloge med seboj in si pomagati, morda koga tudi »pošlepati«, če kdaj kdo ne zmore, si podeliti energijo med seboj. Želim si, da bi bila ta pripadnost med sodelavci tako močna, da bi jih po tem poznali vsi drugi, da bi rekli: »To je Karitas!«

Ob tem bi rad poudaril, kot sem že večkrat: sodelovanje. Če tega ni, moramo biti mi tisti, ki podajamo

roko. Zato je naloga Karitas, da vstopa na pogajalska področja. Seveda smo lahko samozadostni, kar je lahko past. Vprašanje pa je: zakaj sodelovati? Če hočemo celovito pomagati, je treba sodelovati. Vsak s svojim poslanstvom in identiteto. In če nam je jasno, kaj je naša identiteta, potem ni strahov pri sodelovanju, ker to prinašamo k drugim ljudem, organizacijam. Če nekdo prinaša identiteto v skupine, se to čuti. Notranje čutimo mi, kaj šele tisti od zunaj.

Tretja stvar, ki si jo želim, pa je, da bi bila Karitas ljubeč obraz Cerkev, da ne bi bilo nikomur nerodno, da je del nepopolne Cerkve. Vendar se moramo zavedati, da k tej nepopolnosti in k ljubečemu obrazu Cerkve lahko veliko prispevamo. Pričakovanja od nas so velika, ne samo znotraj Cerkve, še več od zunaj. Ljudje so pozitivni do tega, da opravljamo naše delo, kot se spodobi. In Cerkev ima preko nas veliko za povedati. Ljudje dandanes iščejo pristno duhovno ponudbo, in če je v ozadju služenje, jim to postane bolj blizu.

Pogovarjala se je Helena Zevnik Rozman. •

Imre Jerebic kot sodelavec in vodja

Ne bom pozabila, ko je pogosto konec delavnika dejal: »Hvala ti za danes, danes smo opravili veliko delo!« ali pa: »Čuvaj se, postavljalj meje, saj boš delala še 30 let.« Vedno je iz dogodkov, na koncu dneva in v ljudeh skušal najti pozitivno.

Saša Eržen

Imre je tudi v najtežjih situacijah znal »umiriti žogo« in se s preudarnostjo lotiti bistva težave.

Nina Stenko Primožič

Pri delu mi je bilo najbolj všeč, da je 100% zaupal v mojo poštenost.

Boža Cerar

»Pri Imretu si bom gotovo zapomnil, da je kot generalni tajnik v ljudeh, stvareh in dogodkih vedno videl in odkrival dobro. Druga pomembna drža pa je njegova odprtost in pripravljenost za sodelovanje navzven brez predsodkov do drugače mislečih, če je šlo za skupno dobro in dobro ljudi v stiski.«

Peter Tomažič

»Zelo všeč mi je bilo, da nam je zelo zaupal. Tako smo imeli krila, da smo lahko razvijali področje, na katerem delamo. Vedno se je vsakemu tudi zahvalil, ko je bilo opravljeno kakšno večje delo. Naučil nas je, da je v Karitas srce na prvem mestu, da je pomembno večje odločitve sprejemati s premislekom in molitvijo ter biti vedno ponižen in odprt za sodelovanje z drugimi.«

Jana Lampe

»Zelo občudujem njegov močan karakter, ko zna kljub velikokrat težkim preizkušnjam ohraniti mirno kri in se nikoli ne pritožuje nad »križem«, ki mu je naložen. Poleg tega nam je sodelavcem vedno znova dajal posebno izraziti občutek varnosti in cenjenosti. Zaradi naših napak, ki so se včasih nehote pripetile pri vsakodnevnem delu v službi, se ni jezil, temveč nas je tolažil in skupaj z nami iskal rešitev. Prav tako so bila vrata v njegovo pisarno vedno široko odprta za vsakogar, pa naj si bo za iskanje odgovora na vprašanje, iskanje nasveta ali pa za čisto navaden klepet. Imre je človek, od katerega se lahko le učiš. V čast mi je bilo delati z njim.«

Monika Nared

Besede Imreta izrečene ob prvem dnevu zaposlitve: »Upam, da imaš močno vero, da je ne boš izgubila v cerkveni službi,« me spremljajo vsa leta dela v Karitas, ko sem v sebi gradila identiteto Karitas in temelj svoje osebne vere. Možnost ustvarjalnosti pri delu in zaupanje pa je bilo tisto lepilo, zaradi katerega je bilo vredno sodelovati z njim.

Helena Zevnik Rozman

etična načela

ETIČNOST – ZRCALO RAVNANJA SODELAVCEV KARITAS

Etičnost - zrcalo ravnanja sodelavcev Karitas

Sodelavci Karitas si prizadevamo za sočuten odnos do vseh ljudi, še posebej do revnih, zatiranih, odrinjenih na rob in ljudi v stiski, ki mora prehajati v solidarno odgovornost in delovanje v smislu družbene pravičnosti.

Podpiramo pravično razdelitev dobrin in enake možnosti za vse. Prizadevamo si za uresničitev skupnega dobrega za vse in vsakega posameznika.

Drzna in velika popotnica za vsakega sodelavca – prostovoljca Karitas, kajti etičnost ravnanja je naše zrcalo.

Za kakšno etično ravnanje gre, bi se lahko začeli spraševati ali modrovati.

Zrcalo naše etičnosti je naš ljubeč obraz, ki govori neposredno ob prvem stiku s človekom v stiski, pa naj gre za njegovo materialno, čutno ali duhovno revščino.

Je že tako – ko se pogledamo v zrcalo, si najprej ogledamo svoj obraz. In ko se srečamo z ljudmi, ki k nam prihajajo po pomoč, ali jim celo to na skrivaj odnesemo, se najprej srečata ali obdarita darovalčev in prosilčev obraz. Moja in vaša izkušnja, spoštova-

ni sodelavci Karitas, je, da v tistem trenutku steče posebna pozitivna energija. Menim, da je na delu naša notranja energija poslanstva služenja, ko preko našega obraza posojamo bližnjemu delček božjega – svetega, kot dar od zgoraj, pa sami ne vemo, kako in zakaj smo tega sposobni. **Ubogi, ki v tem trenutku postanejo naši bližnji, so tega daru deležni.** Kar naenkrat smo brez svojih zaslug sočutni, solidarni, usmiljeni, pravični po merilih ljubezni. Omenjena solidarnost, sočutje, ljubezen naredijo svoje, rekel bi velike reči, ki jih zagotovo ne bi naredili po zakonih uradniške pravičnosti, uradniških predpisov, splošnih kriterijev pomoči, predvsem pa ne naknadno, ko bi pred nas stopil in nas omrežil negativni lik prisilca pomoči.

Zrcalo ravnanja je trenutek – preblisk, ko se srečata dve srca in se obdarita najprej z božjimi darovi ter pod vidikom tega prebliska delita materialno ali kako drugo pomoč.

Spoštovani sodelavci Karitas, notranje zrcalo ravnanja je naša blagovna znamka – dar od zgoraj.

Imre Jerebic

Vsakega človeka obvezujejo etična načela, da se nenehno sprašuje, kaj je dobro in kaj ne, kaj mora narediti, kakšen človek naj bo in kakšen ne sme biti. Gre za skupek moralnih načel, ki narekujejo naše presoje in odločitve.

Še bolj pa etična načela obvezujejo sodelavce Karitas. Pri naši dejavnosti mora biti etika vodilo ravnanja. Naše prizadevanje za pravičnost in spoštovanje sočloveka zrcali zavest, ki jo moramo živeti: v življenju imamo dolžnosti in obveznosti. Samo s to zavestjo smo lahko zadovoljni in srečni prostovoljci, ki ne iščemo »svojega«, marveč se iz vsakega navora dvignemo močnejši za naslednji napor.

sodelavci ŽK Mengeš

Jesus, daj mi plemenito srce, da ti bom bolje služil

Današnji čas ni naklonjen človeku v stiski. V naglici in hitenju si težko vzamemo čas za sočloveka in njegove težave. Pa včasih ni treba veliko več kot to, da jim prisluhnemo ter pokažemo sočutje in razumevanje za njihovo stisko. Še posebej pa moramo biti sočutni do tistih, ki so najbolj odrinjeni na rob družbe. Mi smo tisti, ki moramo biti glas ljudstva in opozarjati na njihove težave, krivice in težke situacije, v katerih so se znašli. Ljudje, ki živijo v materialnem pomanjkanju, so odrinjeni na rob družbe ter prikrajšani za mnogo stvari oz. socialno izključeni. Največkrat so prizadete najšibkejše skupine, kot so otroci, ženske, begunci, migranti ... Bodimo njihov zagovornik in recimo odločen ne nasilju, izkoriščanju, trpljenju, neplačilu za opravljeno delo ...

Ne pozabimo, da se tudi sami lahko kaj hitro znajdemo v stiski, bolečini ali neprijetni situaciji, ko bi nam bil sočuten, empatičen sogovornik v pomoč.

Alenka Petek

Karitas v župniji

VODSTVO

Iz priročnika za razvoj župnijskih Karitas »Ljubi svojega bližnjega« pripravili člani nacionalne koordinacijske skupine za sodelovanje Karitas v jugovzhodni Evropi.

Uspešni vodje razvijajo in omogočajo doseganje ciljev in vizije. Razvijajo vrednote organizacije in sisteme za dolgoročni uspeh ter jih prek svojih dejanj in obnašanja tudi uveljavljajo. Med obdobji sprememb ostajajo dosledno zvesti svojemu namenu. Taki voditelji so zmožni preoblikovati smer organizacije in druge spodbuditi, da jim sledijo.

Lastnosti voditelja:

- s svojim zgledom vodi druge
- jasen smisel za namen, poslanstvo, cilje
- je nagnjen k temu, da vodi in začne
- je karizmatičen
- obvladuje mnogo tehničnih/organizacijskih spretnosti
- je predan in zavezan
- osredotočanje na rezultate: izbiranje prioritete
- sodeluje
- zavrača determinizem, razvija potencialne posameznika
- je samozavesten, razgledan in samokritičen
- sposoben prepoznavanja »zmagovalcev« v množici
- posluša
- je vreden zaupanja

Vodstvo: menedžment (upravljanje)

Voditelji: odkrivajo novosti spravšujejo, kaj in zakaj so osredotočeni na ljudi delajo prave stvari razvoj so navdih zaupanja gledajo dolgoročno si upajo izzvati status quo gledajo daleč naprej so ustvarjalci Voditelj optimizira vzpon.	Menedžerji: upravljajo spravšujejo, kako in kdaj so osredotočeni na sisteme stvari delajo prav ohranjanje zanašajo se na nadzor gledajo kratkoročno sprejemajo status quo gledajo do dna so posnemovalci Menedžer minimalizira spust.
--	--

Vodstveni stili:

- Avtokrat: je dominanten, za dosego enega cilja uporablja unilateralizem.
- »Laissez-Faire« menedžer: nima veliko nadzora nad skupino, ljudem prepušča razpoznavanje njihovih vlog in razporejanje dela.
- Demokrat: odločitve sprejema s pomočjo skupine, obenem ohranja nadzor nad skupino.

OBVLADOVANJE KONFLIKOV

8

Kaj so konflikti in kaj njihovo obvladovanje?

Konflikt lahko definiramo kot borbo ali tekmovanje med osebami z nasprotujočimi si potrebami, idejami, verovanji, vrednotami in/ali cilji. V skupinah je konflikt neizogiben, čeprav njegovi rezultati niso vnaprej predvideni. Konflikti lahko naraščajo in vodijo v neproduktivnost, ali pa se jih razreši tako, da doprinesejo k končnemu uspehu. Ponavadi izhajajo iz slabe komunikacije med ljudmi, zato je obvladovanje konfliktov nujno. To je princip, ki trdi, da ni nujno, da so vsi konflikti rešljivi, temveč da njihovo uravnovešanje lahko niža nivo neučinkovitosti. Obvladovanje konfliktov zahteva spretnosti, povezane z reševanjem, zavedanjem, komunikacijo in organizacijo za preprečevanje konfliktov v domačem okolju.

Kako se ljudje odzovejo na konflikt? Tepi ali teci?

Fiziološko se na konflikt odzovemo na dva načina – od konflikta želimo »zbežati« ali pa se »zoperstaviti vsakemu, ki nam pride na pot«. Pomembno je, da se – ne glede na osnovni telesni odziv na konflikt – zaveštno odločimo, kako bomo postopali. Če se počutimo v nevarnosti in si želimo pobegniti, lahko izberemo strategijo. Spodaj je naštetih 5 strategij, ki jih lahko uporabimo ob srečanju s konfliktom.

1. Tekmovanje

Tekmovalni način pomeni visoko stopnjo asertivnosti in malo sodelovanja. Taka taktika pride v poštev, ko se moramo odzvati hitro, ko moramo sprejeti nepopularne odločitve, ko moramo zaščititi vitalne interese ali samega sebe.

Spretnosti:

- zagovarjanje, debata
- uporaba ugleda in vpliva, ki ga imamo
- branjenje svojega mnenja in čustev, zagovarjanje lastnega mnenja
- jasno izražanje argumentov

2. Izogibanje

Izogibanje zahteva nizko asertivnost in malo sodelovanja. Mnogokrat se bodo ljudje konfliktom zaradi strahu pred njimi izognili, saj ne zaupajo v svoje sposobnosti za razreševanje konfliktov. Izogibanje pride v poštev, ko govorimo o nepomembnih zadevah, ko

želimo zmanjšati napetost, pridobiti nekaj časa ali ko smo v podrejenem položaju.

Spretnosti:

- zmožnost umika
- zmožnost premoščanja ovir
- zmožnost nerazrešenja problemov
- občutek za čas

3. Prilagajanje

Prilagajanje ne zahteva veliko asertivnosti, zato pa več sodelovanja. Ta tehnika je uporabna, ko želimo pokazati utemeljenost nečesa, za izboljšanje učinkovitosti, da pokažemo dobro voljo ali vzdržujemo mir. Nekateri se k tej tehniki zatečejo v nepomembnih situacijah.

Spretnosti:

- pozabiti na lastne želje
- skromnost
- zmožnost preoblikovanja
- upoštevanje ukazov

4. Sklepanje kompromisov

Način sklepanja kompromisov zahteva srednjo raven asertivnosti in sodelovanja. Nekateri ga definirajo kot »odreči se več kot želiš«, drugi pa imajo oba udeleženca za zmagovalca.

Spretnosti:

- pogajanje
- iskanje srednje poti
- doseganje vrednot
- dajanje koncesij

5. Kolaboracija

Kolaboracija ali sodelovanje zahteva visoko asertivnost in sodelovanje. Ponavadi to taktiko uporabimo, ko je konflikt pomemben za ljudi, ki ustvarjajo celovito rešitev, ko so zadeve preveč pomembne za sklepanje kompromisov, ko želimo doseči predanost, ko izboljšujemo odnose ali med učenjem.

Spretnosti:

- aktivno poslušanje
- nezastrašujoča konfrontacija
- prepoznavanje skrbi
- analiza vloženega

Kako izbrati svoj stil?

Včasih se znajdemo v situaciji, v kateri se moramo vključiti ali pa izogniti konfliktu. Naslednjih 6 vprašanj nam lahko pomaga pri odločitvi.

1. Kako sem vključen v odnos?
2. Je problem zame pomemben?
3. Imam energijo za soočanje s konfliktom?
4. Se zavedam možnih posledic?
5. Sem pripravljen na posledice?
6. Kakšne bodo posledice, če se konfliktu izognem?

gradimo družino

LJUBEZEN IN SPOŠTOVANJE – KLJUČ DO USPEŠNEGA ZAKONA

zakonca Klementina in Domen Plavčak

»Zato naj tudi vsak med vami tako LJUBI svojo ženo kakor sebe, žena pa naj SPOŠTUJE moža.« (Ef 5,33)

Možje, člani zakonskih skupin društva Družina in Življenje – DiŽ, ki ga vodita Dani in Vilma Siter,

smo bili spodbujeni, da 10. maja 2013 ob 19h pripeljemo svoje žene na randi v Ljubljano – na srečanje z zakoncema Eggerichs, avtorjema knjige *Ljubezen in spoštovanje*. Rečeno je bilo: **»Gospodje, to je vaša priložnost! To bo MOŽEM PRIJAZNO SREČANJE!«**

Proti vsem pričakovanjem je dvorana pokala po šivih, toliko mož se je odzvalo in pripeljalo svoje žene. Tudi možje zakonske skupine Rogatec smo se po moško odrezali in pripeljali svoje drage.

Do solz smo se nasmejali, ko smo iz primerov, ki sta jih predstavila zakonca Eggerichs, prepoznavali svoje lastne napake in spodrsaljaje. Tisti večer smo poskušali razumeti, zakaj je raziskava na več tisoč primerih mož in žena pokazala, da sta za uspešen zakon pomembni dve bistveni sestavini: **LJUBEZEN in SPOŠTOVANJE**.

Mene je očaralo dejstvo, da je g. Emerson samo na osnovi svetopisemske vrstice Ef 5,33 napisal obsežno knjigo in v dveh besedah iz te vrstice našel ključ do uspešnega zakona.

Svetopisemski nauk v Ef 5,33 je preprost: možu je zapovedano, naj brezpogojno ljubi svojo ženo, in ženi, naj brezpogojno spoštuje svojega moža. Tako pravi Božja beseda.

Emersonova teorija o povezavi med ljubeznijo in spoštovanjem torej izhaja iz omenjene 33. vrstice. Kot zakonski terapevt se Emerson srečuje z mnogimi pari in do neke mere se vsak par znajde **v začaranem krogu**. Ef 5,33 razkriva, da žena potrebuje ljubezen in

mož potrebuje spoštovanje, **in če sta ti dve potrebi nepotešeni, se vsak zakonec na določeni stopnji odzove**. Emersonova teorija pravi, da je žena nagnjena k temu, da se odziva na načine, ki se zdijo možu nespoštljivi, zato se ji zapoveduje, naj spoštuje. Mož pa je nagnjen k temu, da se odziva na načine, ki se zdijo ženi neljubeči, zato mu je v Svetem pismu zapovedano, naj ljubi.

Moški in ženske smo si različni. Velikokrat že enak stavek, ki ga izrečemo, pri moškem pomeni nekaj drugega kot pri ženski. Emerson Eggerichs v knjigi *Ljubezen in spoštovanje* navaja zanimiv primer, ko se zjutraj par oblači za začetek dneva. Ona reče: *»Nimam kaj obleči.«* (Ženska s tem misli, da nima nobene nove, primerne obleke.) On reče: *»Nimam kaj obleči.«* (Moški s tem misli, da nima nič opranega, čistega.) Če nismo pozorni, se že pri **preprostih dogovorih za skupno življenje ne razumemo**. Velikokrat pa je nerazumevanje še globlje – ne gre samo za praktične stvari, temveč ne razumemo najglobljih potreb svoje žene, svojega moža. Začnemo govoriti drug mimo drugega. Zavrtimo se v t. i. **začaranem krogu**.

Bog nas je ustvaril različne. Že naša telesa govorijo o skrivnosti in hkrati **lepoti naše različnosti**. O tem govori tudi različnost čustvenega sveta ali način, kako vzpostavljamo odnose v družbi. Na najbolj skrit način pa o razlikah govorijo naše temeljne vloge in naše najgloblje potrebe.

Moški je poklican, da **gre nasproti k ženski**, zastavi svoje življenje za odnos, na nek način je poklican, da ljubi prvi, prvi je poklican k darovanju. Toda tudi ženska ni pasivna, le na drugačen način deluje. Ženska **je skrivnost, ki privlači**, moškega vabi k sebi, in je poklicana, da se odpre daru ter ga sprejme.

Moški je zato na poseben način izpostavljen tveganju. Bo ženska **cenila to, kar zanjo naredim**? Bo sprejela moj dar? Tveganju pa je izpostavljena tudi ženska, a spet na drugačen način. Sem dovolj privlačna, **sem vredna**, da pride možki do mene in se mi daruje?

Iz tega lahko razumemo, zakaj je prvenstvena potreba moškega, da je spoštovan, ženske pa, da je ljubljena. Žena mora pri moškem občudovati, ceniti, spoštovati to, da se **moški daruje, zastavi svoje življenje, sile, moč, zanjo** in za družino. Izkazovati mu mora **čast** ne glede na to, kako zastarel se nam morda zdi ta pojem. Moški se boji, da ne bi bil cenjen, spoštovan, ampak preziran, kritiziran.

Moški pa mora pri ženski občudovati in negovati njeno **nežnost, skrivnostno lepoto, milino, njeno rahločutnost za odnose, čustvenost**. Z eno preprosto besedo: mora ljubiti. Največji strah žensk je, da ne bi bile ljubljene, negovane, »pobožane«.

V zakonski skupini Rogatec smo se tako navdušili nad vsebino knjige dr. Emersona Eggerichsa, da smo

od društva Družina in Življenje prejeli tudi skripto, po kateri smo v letu 2016 in 2017 spoznavali in se učili, kako USTAVITI ZAČARAN KROG, SPROŽITI POŽIVLJAJOČI KROG SPREMEMB in UŽIVATI V NAGRAJUJOČEM KROGU, ter s pomočjo tega dosegali v svojem zakonu novo stopnjo zaupnosti.

Če si boste vzeli k srcu te vsebine, ki temeljijo na Svetem pismu, se lahko spremembe zgodijo tudi v vašem zakonu. •

Viri:

- dr. Emerson Eggerichs: *Ljubezen in spoštovanje*, Društvo Zaživi življenje, 2012
- *ZAKONCA NA SKUPNI POTI*, *Ljubezen in spoštovanje – načela zakonskih odnosov*, za potrebe društva Diž priredila: Milena in Ivo URŠIČ (Delovno gradivo za udeležence srečanj)
- 1., 2. in 3. del seminarja *LJUBEZEN IN SPOŠTOVANJE*, <https://www.youtube.com/watch?v=l8GnjlTh9s>
- <http://plus.iskreni.net/postna-akcija-2014?start=40> – *Ljubezen in spoštovanje*

starejši med nami

KARITAS – IZREDNI DELIVCI SVETEGA OBHAJILA

Marija Kovačič

Izkušnja prinašanja svetega obhajila bolnim v Župnijski karitas Zreče

Ko smo 9. februarja 1994 ustanovili Župnijsko karitas Zreče, smo sprejeli sklep, da bomo sodelavci Karitas nudili našim ostarelim, bolnim in invalidom predvsem duhovno pomoč, da bomo k njim prihajali s prijazno besedo in veselim razpoloženjem ter se jim na tak način poskušali približati in jim polepšati njihove ure in dneve. Tudi g. župnik nam je podal take napotke za naše delo. Med drugim je rekel: »Ko je Jezus govoril učencem, naj bodo luč sveta, jim tega ni želel govoriti v smislu globoke pridige, ampak jim je želel položiti na srce, naj se njihova pomoč vidi iz njihovih dobrih del, da dobrota ne bo pomenila le lepega govorjenja, marveč konkretno skrb za človeka.«

Ob naših obiskih starejših, bolnih in invalidnih na njihovih domovih in tudi v domu za ostarele v Slovenskih Konjicah smo večkrat naleteli na njihovo žalost, ker ne morejo več k nedeljski sveti maši in ne morejo pogosteje prejemati svetih zakramentov, kajti g. župnik jih obiskuje le na prvi petek v mesecu. Ko smo čez nekaj let tudi v naši župniji prejeli od nadškofije možnost, da je župnik lahko podal predloge za izred-

ne delivce svetega obhajila, smo to nalogo z veseljem sprejeli.

Tako vsako nedeljo prinašamo sveto hostijo našim bolnikom na njihove domove. Potrudimo se, da jim prinesemo tudi vzdušje iz domače cerkve, da jim zapojemo ali pa z njimi samo molimo. Med molitvami: Oče naš, kesanje, Jagnje Božje, Duša Kristusova, O Gospa moja preberemo tudi nedeljsko Božjo besedo ali pa evangelij. Pri tem nam je v veliko pomoč revija Magnifikat. Njihovo razpoloženje je včasih bolj slabo, ker so bolečine prehude, včasih pa nas sprejmejo tako veseli in optimistični, da še nas delivce napolnijo z zelo prijetnimi občutki in nam polepšajo dan.

Žal je že več bolnikov, ki sem jim prinašala sveto obhajilo, umrlo in jim je bila tudi z moje strani prinesena sveta hostija njihova sveta popotnica. Nekateri pa zaradi hudega poslabšanja stanja niso mogli več ostati na svojih domovih in so morali v bolnišnico ali v dom za ostarele. Vesela sem, da lahko sveto hostijo prinašam bolniku, ki je že 13 let zaradi kapi priklenjen na posteljo in mu lahko polepšam vsako nedeljo.

Trije naši izredni delivci pa vsako nedeljo nesejo obhajilo v dom za ostarele v Slovenske Konjice. Tudi tam doživijo tako delivci kakor tudi oskrbovanci doma izredno milost in veselje. Nekateri, ki se še lahko pripeljejo z invalidskimi vozički ali pa morda celo pridejo sami, se zberejo v domski kapeli. Ker so delivci tudi dobri pevci, najprej zapojejo nekaj cerkvenih pesmi, ki so aktualne za čas v letu. Sledi branje Božje besede in evangelija. Po podelitvi svetega obhajila ostarelim posredujejo še kakšno veselo novico iz domačih vasi. Nato pa ponesejo sveto obhajilo še nekaterim v domu, ki so priklenjeni na postelje. Prav ob vsaki

postelji poleg podelitve svete hostije zapojejo, s trpečimi molijo in se pogovorijo.

Naši starejši, bolni in invalidni s prejemom svetega obhajila prejmejo neprecenljivo več, kot jim lahko damo samo z našim obiskom. Še naprej se bomo z velikim veseljem trudili, da bomo sposobni oznanjati Božjo skrb za vsakega človeka, kajti zavedamo se: »Bolniki, starejši, invalidni in ubogi so Božji dar, naša ljubezen so. Kristus ne bo vprašal, koliko smo naredili, ampak koliko ljubezni smo dali v svoje delo.« •

mlada karitas

POVEZOVANJE MLADIH V KARITAS GRADI PRIHODNOST

Luka Oven

YoungCaritas na uvodnem srečanju v Bosni in Hercegovini

Predstavniki YoungCaritas Slovenja so se v začetku decembra mudili na uvodnem srečanju projekta Youth United (Združena mladina) v Sarajevu. Šlo je za prvo izmed mnogih srečanj, ki se bodo naslednjih dve leti odvijala v državah, kjer delujejo partnerji projekta Caritas Bosne in Hercegovine, Caritas Srbije in Slovenska karitas. Luka, Aleš, Zala in Nataša – predstavniki slovenske delegacije – so z ostalimi udeleženci srečanja pregledali in vsebinsko dodelali cilje projekta, predstavili delo z mladimi v posameznih državah ter sodelovali na novinarski konferenci, kjer jih je obiskala slovenska veleposlanica v BiH ga. Zorica Bukinac.

Projekt Youth United poteka v sklopu programa Erasmus+, ki ga sofinancira Evropska unija. Cilj projekta je na različnih področjih zgraditi kapacitete različnih nevladnih organizacij, ki delajo z mladimi v BiH, Srbiji in Sloveniji, in na ta način prispevati k razvoju civilne družbe. Poleg tega bo enkratna priložnost za ciljne skupine, da gredo v druge države, se srečujejo z drugimi kulturami in delajo skupaj – izmenjujejo znanja, socialni dialog ter izkušnje, kar bo omogočalo razvoj nevladnih organizacij in mladih. Udeleženi bodo z delovnimi skupinami na temo človekovih pravic, demokracije, nenasilne komunikacije, premagovanja stereotipov itd. krepili svoja znanja in veščine. Poleti 2018 pa je v Sarajevu načrtovan tudi 7-dnevni kamp za mlade iz Slovenije, Srbije in BiH z naslovom Power of youth (Moč mladosti). Ta izmenjava mladih bo temeljila na sodelovanju in izmenjavi izkušenj kulturno, etično in versko raznolike mladine. V času kampa si bodo udeleženci ogledali katoliško cerkev, mošejo, židovski tempelj in protestantsko cerkev. Ob tem se bo

krepi tudi aktivno državljanstvo in medkulturni dialog s promocijo vrednot EU. •

Uvodno srečanje udeležencev projekta Youth United v Sarajevu je minilo v znamenju timskega dela in sproščenega vzdušja. Skupaj s kolegi iz Bosne in Srbije smo razmišljali o najboljših možnostih izvedbe projekta, se veliko smejali in seveda zgradili prijateljske odnose, saj le tako ekipa deluje močna. Všeč mi je bilo, da smo si kljub natrpanemu urniku treninga uspeli dopoldne vzeti čas za druženje in prijetno kramljanje. Glede sodelovanja v prihodnje imam super občutke; zdi se mi, da bo ta projekt prinesel svežino in veliko dobrega v življenja mladih.

Zala Rus

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

na obisku

OBISKI OB DNEVU ODPRTIH VRAT

Jožica Ličen

Tokrat za rubriko »Na obisku« ne bomo šli nikamor na obisk, ampak se bomo dovolili obiskati. V Škofijski karitas Koper imamo trinajst Centrov karitas, ki združujejo vse sodelavce župnijskih Karitas iz določene dekanije ali območja, in sicer: Bovec, Tolmin, Nova Gorica, Grgar, Ajdovščina, Idrija, Postojna, Pivka, Sežana, Ilirska Bistrica, Koper, Izola in Portorož. Poleg tega še Ajdovščino in Bertoke za brezdomce ter deset lokacij širom škofije za otroke iz programa Popoldan na Cesti, v okviru Zavoda karitas Samarijan deluje Materinski dom v Solkanu in Šempetru pri Gorici. Center Karitas v Bertokih ima poleg brezdomcev še Samarijanov program Vrtnica s stanovanjsko skupnostjo v Truškah ter Pelikanovo pomoč zasvojenim s stanovanjsko skupnostjo v Vremah. Pelikanova pomoč zasvojenim je prisotna še v Ajdovščini in na Kostanjevici nad Novo Gorico. Dovolj velik razlog, da vsaj enkrat letno odpremo vrata in povabimo na obisk vse, ki jih programi Karitas zanimajo. Letaki, plakati, zapisi na spletu so potrebni, a če hočemo, da ljudje začutijo in v živo doživijo, kdo smo, predvsem pa, da vse to počnemo zaradi evangelija, je nujno, da jih povabimo na obisk.

Prav v Tednu karitas se je na področju predstavitve našega dela vedno veliko dogaja in z veseljem ugotovljamo, da imamo vsako leto več obiskovalcev. Posebej smo veseli mladih, kajti oni imajo drugačen pogled in tudi bolj senzibilno srce. V vseh Centrih karitas je bilo podobno, opisala pa bom dogajanje v Centru karitas v Ajdovščini, morda tudi kot izziv in v razmislek, da Karitas ne more delovati za zaprtimi vrati.

Že v napovedniku o dogajanju smo vse župnike v dekaniji povabili, da v župnijskih oznanilih objavijo dogodke, še bolj kot to pa, da sami prevzamejo pobudo ter mlade in njihove starše nagovorijo, naj poblíž spoznajo delo Karitas. Glede na pretekle izkušnje se je bilo treba teden dni prej najaviti in si zagotoviti čas za pogovor, poslušanje in vprašanja. Prišlo je veliko mladih: preko sto bodočih birmancev s kateheti in katehetinjami. In kako smo si za vsako skupino posebej zamislili 'šolsko uro'?

Najprej se je skupina postavila v vlogo prejemnika pomoči in so zato najprej vstopili h ge. Hermini, ki jim je razložila, kako poteka pogovor s prosilcem pomoči in kaj vse je treba zapisati, da se ve, kdo in zakaj je prejel pomoč.

Naslednji korak je bil v sosednji sobi, kjer sta naši dolgoletni sodelavki Ivanka in Magda obiskovalcem razložili, da pripravijo pomoč vsaki družini ali posamezniku individualno, glede na potrebe in velikost družine, pa tudi, kaj ta pomoč vsebuje. Všeč nam je bilo, da je marsikdo od mladih vprašal, kje vse potrebno dobimo, in predvsem,

ali nam kdaj zmanjka. Spet je bilo treba povedati o darovih dobrih ljudi, države in Evropske unije, brez samohvale pa tudi to, da moka v loncu ni pošla in olja v vrču še nikoli ni zmanjkalo.

Lepo po vrsti, kot gredo naši prejemniki pomoči, so prišli mladi do oblačil za otroke, čevljev in drugih osebnih predmetov ter oblačil za odrasle. Tu je bilo zelo pomembno pričevanje ge. Damjane, ki je opozorila, da je treba darovati take stvari, kot bi jih sami želeli dobiti, če bi jih potrebovali. Nekaterim kar niso mogli doumeti, da je lahko kakšen otrok, ki nima bunde ali čevljev.

Iz prakse v teorijo: v učni sobi sva mlade pričakali z go. Tatjano. Najprej sem jih spraševala, če poznajo Karitas, in jim ob tem razlagala, kaj pomeni karitas z veliko in kaj z malo začetnico ter da smo po krstu vsi karitas. Pa kdo smo, koliko nas je, kdaj smo začeli in o

številnih obrazih stisk, ki jih pri svojem delu srečamo. Ga. Tatjana, ki vodi program učne pomoči in dobrega preživljanja prostega časa, je mladim predstavila Popoldan na Cesti ter jih ob tem opozorila, naj bodo pozorni na sošolce, ki imajo težave, in naj jim obzirno skušajo pomagati. Bilo je kar nekaj vprašanj in mnenj, ki so dragocena tudi za nas, da vemo, kako o ljubezni do bližnjega razmišljajo otroci in mladi, pa tudi zanje, da vedo, da jim Karitas lahko pomaga, ko nastopijo učne ali druge težave.

Med celotno predstavitvijo, ki se je zavlekla pozno v večer, so mlade prostovoljke na hodniku izdelovale adventne venčke ... in eden je bil celo zame.

Malo za šalo, malo zares pa bom podelila z vami utrinek, ki me je nasmejal, predvsem pa mi je dal misliti. Medtem ko je ena skupina čakala, da je druga z obiskom zaključila, sem otrokom na hodniku razlagala tisto znano zgodbo, ki pravi, da Jezus nima rok, da Jezus nima nog in rabi naše roke in naše noge, da ljudem pomaga. Pa me dečko provokativno vpraša: »Kaj si pa ti v tej zgodbi?« Res me je malo zmedlo in sem mu odgovorila »Kaj pa ti misliš, da sem?« In mi je rekel: »Podplat!« No ja, pa naj bom podplat ... sedaj razumem, zakaj me večkrat bolijo podplati. •

KARITAS – NAŠ NEDONOŠENČEK

Marjan Dvornik

Jezus živi. Živi v srcih, mislih in dejanjih tistih, ki ljubijo Boga in bližnjega z dejanji. Kreativna ljubezen je v dejanjih, je iznajdljiva, polna topline in nikoli ne prezre nikogar, ki je v potrebi.

Iz gornjega izhodišča gledam na stanje v naših župnijah. Veliko dobrih ljudi je med nami, ki nikogar ne vprašajo, če je treba pomagati. Pomagajo in to jim zadostuje. Veliko je dejanj pozornosti med sorodniki, čeprav včasih z grenkim priokusom. Še večkrat pa se zgodi, da posameznik ne zmore dati pomoči, ki jo drugi potrebuje, ker presega njegove zmožnosti. Cerkev je struktura. Ne zato, da bi utesnjevala, ampak da bi dajala oporo vitkim stebrom, ki se sama ne morejo dvigniti v višave. V tej strukturi pa ima svoje mesto župnija s svojim poslanstvom prinašanja Božje ljubezni do vsakega župljana.

S tem, da oznanja, da se je približalo Božje kraljestvo, da slavi Rešenika v bogoslužju, župnija še ni izpolnila svojega poslanstva. Janez Pavel II. je rekel, da je pot Cerkve ČLOVEK. Vsak posameznik v vsej njegovi kompleksnosti. Župnija je (ali pa še ni) varno okolje, v katerem vsak – od najmlajšega do starostnika – diha svetlobo svobode, za katero nas je usposobil Kristus. Prav ta prostor pa ni samoumeven. Treba ga je zgraditi, ga vzdrževati in vedno znova prenavljati. To pa je naloga župnijske Karitas, tretjega stebra delovanja župnije. Če župnijo ponazorim s stolom, na katerega smo postavili svojega kralja Jezusa, mora ta stol imeti tri noge, da je stabilen. V nasprotnem primeru stoji samo tako, da ga prislonimo na kako trdnejšo steno. A potem to ni več stol! Pri nas pa skoraj polovica župnij nima svoje Karitas, nima okolja, v katerem bi lahko prostovoljci razvijali svojo potrebo, da sebe izpolnijo v drži ljubezni do bližnjega. To je zame zaskrbljujoče, saj za to ni nobenega pravega razloga, razen osebne opredelitve duhovnika, ki župnijo vodi in je zanjo od-

govoren. Skrbi me tudi zato, ker v zadnjih letih nisem zasledil, da bi o župnijskih Karitas resno spregovorila škofovska konferenca.

V začetku devetdesetih se je rodilo dete, Karitas, in s svojo zavzetostjo in žarom šlo naproti begunske-mu valu z Balkana. Uspešno in občudovanja vredno. Vojna vihra se je podela, župnijske Karitas so se utirile predvsem v materialno pomoč. Dete, ki je imelo tako osupljiv vstop v resnično življenje, je v glavnem ostalo dete. Župnije so prenovile bogoslužne, veroučne in druge prostore, marsikje pa je zmanjkalo elana, da bi prostovoljci Karitas dobili osnovne prostorske pogoje za uresničenje svojega poslanstva.

Zopet je tu praznik, ko se spomnimo, da se je Božji sin učlovečil. Postal je pravi človek in nam dal zgled, kakšna naj bodo naša prizadevanja za rast Božjega kraljestva. To je tudi čas, ko lahko na novo zastavimo svoja prizadevanja za udejanjenje tega, kar nam je ušlo skozi prste v preteklem obdobju. Tu vidim predvsem dve nalogi. Prva je delo za in s prostovoljci. Prostovoljstvo ni samoumevno. Zanj je potrebno vzpostaviti pastoralni načrt in ga uresničiti. Je rezultat vzgoje za odgovornost do bližnjega. Še več, je posledica osebne odločitve. Druga naloga pa je prepoznavanje potreb v neposrednem okolju v vsaki župniji posebej in iskanje načinov, s katerimi bomo te potrebe zadovoljili. Ni potreba samo hrana in obleka. Teoretično sicer poznamo ves nabor potreb, kaj pa je v moji župniji aktualno, je treba videti, premoliti, se dogovoriti in izpeljati. S tem, ko odgovorimo na potrebe, se širi polje Božje ljubezni. Konkretno in neposredno. Vzpostavljen je proces, ki vodi v kvaliteto življenja vsakega posameznika. Največja kvaliteta pa je v zavesti vsakega človeka, da ni sam, da se lahko nasloni na drugega, kadar se mu zamajajo tla pod nogami.

Želim, da bi ta naš nedonošenček odrasel v razgibanega in pozornega spremljevalca življenja v župniji. Začenjamo na novo, izzivi so pred nami. Samo na nas je, da se damo na razpolago in odpremo novo stran. •

NAŠE CERKVE NAJ BODO CERKVE SLUŽENJA, IN NE SUPERMARKETI

papež Frančišek

Jezus očisti tempelj

Ko je stopil v tempelj, je začel izganjati prodajalce. Rekel je: »Pisano je: Moja hiša naj bo hiša molitve, vi pa ste iz nje naredili razbojniško jamo.«

14

Božji tempelj se očisti s čuječnostjo, služenjem in zastonjskostjo

Toda kako se očisti Božji tempelj? S čuječnostjo, služenjem in zastonjskostjo. Naše srce je najpomembnejši Božji tempelj, saj v nas prebiva Sveti Duh. Vendar kaj se dogaja v mojem srcu? Sem se naučil biti v sebi čuječ, da bo tempelj mojega srca samo za Svetega Duha? Zato je treba očistiti tempelj, notranji tempelj, in zatem čuti. Pozoren bodi, pozoren bodi, kaj se dogaja v tvojem srcu. Kdo prihaja, kdo odhaja ..., kakšna čutenja imaš, kakšne ideje? Se pogovarjaš s Svetim Duhom? Poslušáš Svetega Duha? Čuti, biti pozoren, kaj se dogaja v našem templju, v nas.

Najprej služenje, zatem krašenje

Jezus pa je na poseben način navzoč v bolnih ter tistih, ki trpijo, v lačnih, v zapornikih. On sam je to rekel. Jaz pa se vprašam: Znam čuvati svoj tempelj? S svojim služenjem skrbim za svoj tempelj? Se približam pomoči potrebnim, da bi jim pomagal, jih oblekel, potolažil? Sv. Janez Krizostom graja tiste, ki dajejo številne darove za krasitev, olepšanje materialnega svetišča, ne poskrbijo pa za pomoči potrebne. Graja jih! Pravi jim: »Ne, to ni v redu. Najprej služenje, zatem krašenje.« Očistiti torej tempelj drugih. Ko se s služenjem približamo bližnjemu, mu pomagamo, smo podobni Jezusu, ki je tam notri.

Svetišče zastonjskosti, ne supermarket

Kolikokrat z žalostjo vstopimo v kakšno svetišče, pomislimo na župnijsko, škofijsko ... in ne vemo, če smo v Božji hiši ali v supermarketu. Tam je trgovanje, je celo cenik za zakramente. Ni zastonjskosti. Bog nas je namreč zastonj odrešil, ni nam zaračunal ničesar. Nekdo bi oporekal: »Denar je vendar potreben za vzdrževanje prostorov, za vzdrževanje duhovnikov ...« Ti dajaj zastonjsko in Bog bo naredil ostalo. Bog bo storil tisto, kar primanjkuje. Naše cerkve naj bodo cerkve služenja, cerkve zastonjskosti. •

Predlog za pogovor v skupini:

Po praznovanju je čas, da se umirimo. Po blišču in lučkah je čas, da se zazremo vase. Zato si v januarskem srečanju vzemimo čas za tišino. Voditelj naj prižge svečko in s križem ter kratkim nagovorom povabi vse k umiritvi in trenutkom, ki bodo posvečeni samo zbranim. Vsak naj se zazre v svoj tempelj. Voditelj počasi zastavlja vprašanja. Vmes so trenutki tišine.

Kaj je tisto, kar je v meni dobrega?

Kaj me razveseljuje?

Kje se moja duša napaja z ljubeznijo in dobroti?

Kakšen je moj odnos z Gospodom ... z Marijo ... s Svetim Duhom?

Kakšne zamisli in ideje prihajajo v moje srce?

Kaj dobrega naredim zase?

Kdaj nisem prijazen/-na do sebe in svojega templja?

Kaj bi še lahko storil/-a zase?

Kateri ljudje so v mojem srcu?

Kakšen odnos imam z njimi?

Kaj naredim dobrega zanje?

Jih kdaj prizadenem?

Kako bi jih lahko razveselil/-a, potolažil/-a, polepšal/-a dan?

Na koga pogosto pozabim?

Kakšno dobro delo lahko naredim zanjo/zanj/zanje?

Katero nocojšnje spoznanje me najbolj nagovarja?

Kje čutim, da lahko naredim korak naprej v dobroti?

Ob koncu se obrnimo na Gospoda z Njegovo molitvijo in ga prosimo, da bodo naša srca templji ljubezni in dobrote ter da bi svoja spoznanja znali živeti v letu, ki se začena.

pripravila: Nataša Hanuna

KJE SEM DOMA?

Romanje na Ponikvo

Teden Karitas je vrhunec prav gotovo doživel z romanjem sodelavcev Karitas na Ponikvo. Kljub slabemu vremenu se jih je zbralo preko 1.300. Sveto mašo je daroval predsednik Slovenske karitas Alojzij Cvikl, ki je v nagovoru po evangeliju pohvalil poklicanost karitativne dobrodelne ustanove Cerkve v Sloveniji. V ospredje je postavil dom, ki ga je marsikateri človek v sodobnem ritmu življenja izgubil. A kot je spomnil, nam Bog zagotavlja, da imamo pripravljen dom, kjer nas čaka, in kaže nam tudi smer proti temu domu.

Večkrat se je navezal na misli papeža **Frančiška** iz okrožnice *Laudato si*, ki govori o skrbi za skupni dom. Spregovoril je o stiskah sodobnega človeka, ki doživlja strah in negotovost, ker je izgubil toplino doma.

»Letošnja osrednja misel Tedna karitas 'Kje sem doma?' se mi zdi zelo aktualna, kajti današnji človek sebe doživlja kot bitje brez izvora in brez Očeta, ki ne ve, kam gre in kaj je smisel njegovega življenja. V tem stanju je nesrečen, trpi in je preplašen. Eden od glavnih ciljev Karitas je zato biti sposoben videti in prepoznati to bolečino,« je dejal nadškof.

Po njegovem prepričanju je treba s pomočjo Boga in molitve najti pot do doma, ki smo ga izgubili ali si ustvariti novega, pri tem pa sta pomembna odnos med ljudmi in odprtost zanje. To iz dneva v dan živi vsak, ki je vpet v delo Karitas: »Danes se vam, drage prostovoljke in prostovoljci, sodelavke in sodelavci Karitas, želim zahvaliti za vaše nesebično služenje. Pa ne samo vam, ampak tudi vašim družinskim članom, ki so vam stali ob strani in vas podpirali. To služenje je izraz vaše vere, vašega osebnega odnosa z Bogom.«

Ob koncu svete maše smo slovesno sprejeli tudi posodobljene Etične vrednote in načela Karitas, ki jih predsednik Slovenske karitas Alojzij Cvikl podpisal in se v imenu vseh zavezal k spoštovanju le-teh.

Nadškof Alojzij Cvikl se je zahvalil dosedanjemu generalnemu tajniku Karitas **Imretu Jerebicu** in njegovi družini za dolgoletno služenje Karitas, obenem pa izrekel pozdrav in dobre želje **Cvetu Uršiču**, ki bo to službo prevzel v začetku novega leta. Prav tako pa so se Imretu Jerebicu zahvalili tudi sodelavci Karitas, ki so mu izročili 27 vrtnic za 27 let dela v Karitas z besedami: »Sedemindvajset let je obdobje v življenju, ki je bilo prežeto z ljubeznijo do Boga in bližnjega. V letih, izpolnjenih s služenjem najpotrebnejšim in nam

sodelavcem Karitas, je zraslo mnogo rožnih cvetov, ki so prinesli veselje, radost, mir, bližino Božje prisotnosti in ljubezni. Pa tudi posamezne vrtnice s trni so bile vmes. V imenu vseh sodelavcev – prostovoljcev slovenske Karitas vam izročamo 27 rožnih cvetov. Boglonaj in še veliko zdravih, z Božjo ljubeznijo ter ob varstvu nebeške Mater Marije preživite let!» •

15

Klic dobrote 2017

Vrhunec dneva pa je bil večerni, že 27. dobrodelni koncert Klic dobrote, ki je v dvorano Golovec v Celju ter pred televizijske ekrane in radijske postaje ponovno privabil ljudi, ki jim ni vseeno za družine v stiski. Udeležili se ga tudi vidni predstavniki Cerkve in države.

Sceno koncerta so tudi tokrat obogatili priznani slikarji s svojimi deli, ki so jih ustvarili v okviru kolonije Umetniki za Karitas. Zadovoljni obrazi številnih obiskovalcev so se že na samem koncertu zahvalili vsem nastopajočim, prostovoljcem in drugim, ki so dobrodelni dogodek omogočili. Koncert sta organizirali Slovenska karitas in Radiotelevizija Slovenija v sodelovanju z Radiem Ognjišče. Scenarij je pripravil msgr. Franci Trstenjak in koncert je režiral Tomaž Švigelj.

Ob geslu letošnjega koncerta »Kje sem doma?« so besede in misli s poslušalci in gledalci delili Ida Baš, Danica Godec, Janez Dolinar in Jure Sešek, iz studia v Ljubljani pa sta nas nagovarjala Bernarda Žarn in predsednik države Borut Pahor v družbi slovenskih skavtj in skavtov ter prostovoljcev Karitas.

16

Slovenska karitas se zahvaljuje vsem dobrotnikom, podjetjem in posameznikom, ki bodo mnogim družinam prinesli toplino v njihove domove.

Iskrena zahvala vsem nastopajočim pevcem in glasbenikom! Na letošnjem dobrodelnem koncertu Klic dobrote je pevke in pevce spremljal Orkester slovenske vojske pod vodstvom Andreje Šolar ter pevci: David Jagodic, Trio Vivere, Katrinas, Klemen Torkar, Eva Hren, Pia Brodnik, Majda Petan, Elena Dobravec, Oto Pestner, Gašper Rifelj, Iva Stanič, Andrej Jerman, Omar Naber, Modrijani, Robi Novak, Branka Kraner in Nuša Derenda.

Prireditev v dvorani Golovec so omogočili: Mesta občina Celje, Celjski Sejem, ZPO Celje, d. o. o., SA-ZAS, Sanjska obleka, cvetličarna Gardenia Ars florae, d. d., PGD Lokrovec – Dobrova, slovenski skavti in skavtinje, dijakinje in dijaki Srednje zdravstvene šole Celje, Gorenje Gostinstvo. Posebna zahvala je namenjena tudi številnim prostovoljcem Karitas, ki so z marljivim delom omogočili, da je prireditev nemoteno potekala. Pri pripravi dvorane in v sklopu prireditve

so sodelovali prostovoljci župnijskih Karitas Lendava, Turnišče, Bogojina, Beltinci, Ljutomer, Razkrižje, Mala Nedelja, Murska Sobota, Cankova, Gotovlje in Polzela in prostovoljci YoungCaritas.

Do 13. 12. 2017 se je na računu Slovenske karitas za Klic dobrote zbralo 297.350 EUR za pomoč družinam v stiski. •

20 LET ZAVODA PELIKAN KARITAS

Jože Gornik

Hvaležni za 20-letnico obstoja Zavoda Pelikan Karitas smo se 13. decembra 2017 zaposleni in začetniki zavoda srečali v prostorih župnije Sostro.

Župnik Aleš Tomašević je ob somaševanju duhovnika Franca Prelca in diakona Imreta Jerebica daroval sveto mašo ob tej obletnici ter v pridigi poudaril sodelovanje in zaupanje. V župnijski dvorani smo najprej razmišljali o

preteklosti ter nato o prihodnosti Pelikana in slišali veliko pričevanj posameznikov, ki so povezani z razvojem zavoda. Glavni poudarki so na tem, da mora biti vizija Zavoda Pelikan Karitas usklajena s KARITAS, da se zaposleni ne smemo uspavati v lažnem delu in se moramo še bolj posvečati skrbi za naše uporabnike. Naši programi so

bili vedno znani po prilagodljivosti, kar moramo ohraniti, vendar moramo vedno paziti na našo strokovnost.

Ob sklepu smo si zadali, da bomo v prihodnje več skrbi posvečali temu, da bomo vnašali identiteto KARITAS v delovanje Pelikana na nivoju našega dela in medsebojnega zaupanja. Bolj se bomo posvetili sodelavcem, dobrim delovnim pogojem in tudi kvalitetni opremi za delo. Predvsem bomo morali najti sredstva za obnovo voznega parka v nekaterih enotah.

Seveda pa je pred nami tudi naloga, da več časa in energije vložimo tudi v predstavitve našega dela in pojavljanje v javnosti, kjer bi lahko izpostavili stvari, v katerih smo dobri, inovativni, ter ponudbo programov na področju socialnega varstva.

Kot se spodobi za 20 let Pelikana, smo se za zaključek vsi skupaj zbrali ob obloženi mizi, ki so jo pripravili v naši enoti TS Sostro, ki deluje v tej župniji. •

celje

PRIPRAVE NA SKUPNI AGAPE

Sodelavci Škofijske karitas Celje so tako kot že nekaj leto doslej skrbno pripravili vse za skupni agape vseh sodelavcev Karitas, ki se zberejo na romanju v Ponikvi in generalki Klica dobrote v Celju.

koper

UMETNIKI ZA KARITAS NA ZEMONU IN V CELJU

Jožica Ličen

Razstava likovnih del, ki so nastala v 23. mednarodni likovni koloniji Umetniki za Karitas, je bila najprej sestavni del svečane akademije Škofijske karitas Koper na dvorcu Zemono, potem pa kulisa Klica dobrote v Celju.

Na Zemonu je bilo na ogled postavljenih 134 likovnih del 87 avtorjev, ki so ustvarjali pod geslom »Ljubezen je«. Skozi vezni tekst je Jure Sešek predstavil vsebino celotnega dogodka. Zbrane je nagovoril vipavski župan mag. Ivan Princes, ki je poudaril problematiko brezposelnih tudi z vidika, da ima marsikdo raje socialno pomoč kot delo, ki edino človeku vrača dostojanstvo. Umetnike za Karitas sta predstavili Jožica Ličen, ki je povedala, da je v vseh 23 katalogih zapisanih 1.662 imen avtorjev, ki so sodelovali v tem projektu, ter likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, ki je pred-

stavila avtorje in povedala o prepoznavnosti projekta v širšem mednarodnem prostoru. Razstavo je odprl koprski škof dr. Jurij Bizjak, ki je odločno rekel, da je na svetu sicer veliko hudega, vendar zagotovil, da je veliko več upanja kot obupa in kljub vsemu tudi veliko več ljubezni kot sovraštva. Vokalna skupina Krila, ki letos praznuje srebrni jubilej, je z izbranimi pesmimi obogatila večer.

V dvorani Golovec pa je bil za vse, ki smo postavljali razstavo, najbolj pomemben dan pred koncertom. Kljub vsemu je tudi ta izkušnja dragocena in vredna truda, saj likovna dela pričajo, da so med nami umetniki, ki z veseljem darujejo talent in čas za ljudi v stiski. •

DVIGALO ZA URŠKO IN TADEJA

Jožica Ličen

Letošnji Teden karitas je z geslom Kje sem doma imel konkretno vsebino v Podkraju nad Ajdovščino z blagoslovitvijo dvigala in preurejenega doma za dvojčka Urško in Tadeja, ki sta dan prej praznovala 20. rojstni dan.

Pred dvema letoma je na pobudo sodelavk Cirusa iz Vipave stekla akcija »dvigalo za Urško in Tadeja«. Srčne gospe so začutile stisko družine, ki zaradi teže dvojčkov ni zmogla več nošenja v prvo nadstropje domače hiše, poleg tega je v tistem času zbolel še oče. Najprej je zgodbo o družini s štirimi otroki, od katerih sta dvojčka otroka s posebnimi potrebami, objavilo Ognjišče v rubriki Naši preizkušeni bratje. Pridružili smo se sodelavci Karitas vipavske dekanije, Lions club Zemono ter Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih. Veliko zadev je bilo treba urediti in lahko rečemo, da je zgodba prerasla v vseslovensko akcijo ter nagovorila mnoge, ki so pomagali, svetovali ali da-

rovali. Skupni znesek zbranih sredstev je 46.310,86 EUR. Dvigalo je le del celotne zgodbe, saj je bilo treba preurediti hišo, kopalnico, sobo, instalacije in še veliko drugega. Če bi k stroškom prišteli še izkop in druga gradbena dela, ki jih je brezplačno opravilo očetovo podjetje CPG oz. Kolektor pa tudi številni posamezniki v sosesčini in širše, ter prostovoljno delo, ki smo ga opravili vsi udeleženci akcije, bi vrednost celotnega projekta krepko presegala 50.000 EUR.

Praznovanje pred domom Žejnovih je začel pevski zbor otrok in mladih iz Podkrajja pod vodstvom Urške Puc. Z nekaj stavki smo prisotne nagovorili v imenu domače župnije Ivanka Bajc, v imenu Zavoda Cirius Lilijana Tomažič, v imenu Karitas Jožica Ličen, v imenu Lions cluba Peter Skapin ter v imenu Slepih in slabovidnih Igor Miljavec. Domači župnik Peter Černigoj je celotno pridobitev in vse zbrane blagoslovil, nato pa smo se zbrali pri zahvalni sveti maši v cerkvi sv. Marjete, kjer se je mama Mirjam zahvalila predvsem Bogu, da že toliko let z možem Brankom in hčerka-ma zmorejo to preizkušnjo. Veliko ljudi se je zbralo, še posebej so se potrudili prijatelji iz Ciriusa, in ob torti smo Urški in Tadeju zapeli tudi Vse najboljše, da o dobrotah domačih gospodinj in mladih pomočnikov niti ne govorimo. Tako je nenačrtovano, vendar z Božjo previdnostjo v Podkrajju resnično zaživelo geslo Tedna karitas, Kje sem doma. Urška in Tadej veliko časa preživita v Ciriusu, kjer je srčnost, vendar jima bo preurejena domača hiša in dvigalo nudilo dom, kjer vlada razumevanje, ljubezen in tudi primerno urejeno bivanje. Hvala vsem dobrim ljudem, skupinam, ki so

organizirale dobrodelne prireditve po celotni Sloveniji, predvsem pa Bogu, da smo lahko bili del te zgodbe. •

NAŠE SRCE JE USTVARJENO ZA VESELJE

Jožica Ličen

Adventna duhovna obnova Karitas

Druga adventna sobota je v Škofijski karitas Koper že dolgo namenjena adventni duhovni obnovi. Vsako leto se zberemo v kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu predvsem zato, da se duhovno povežemo, govorimo o smislu našega služenja in prisluhnimo voditelju – duhovniku. Tokrat nas je razmišljanje o veselem upanju nagovoril škofov vikar za pastoralo g. Ervin Mozetič.

Že uvodna pesem pri sveti maši – Veš, o Marija, moje veselje – je nakazala, kaj bo rdeča nit našega druženja, in resnično smo dobesedno z veselim srcem in nasmehom poslušali pozive vzornikov k veselemu služenju: sv. Matere Terezije, apostola Pavla, sv. Frančiška Asiškega in sv. Klare ter drugih cerkvenih očetov. Morda le nekaj misli:

Veselje premaga vsako težko situacijo, in to daje upanje.

Molitev za druge vzpostavlja stik v srcu.

Pravo veselje onemogoča prepirljivost in bahanje, ustvarja pa ponižnost in spoštovanje.

Nasmeh je znamenje kristjana, zato sprejemajmo ljudi z veselim obrazom!

Očitno nas je g. Ervin tudi z osebnimi izkušnjami tako nagovoril, da je bilo med nami čutiti veliko pristnega veselja ter sestrške in bratske povezanosti. Po dobrem kosilu smo se bratom kapucinom, kuharici Milki, voditelju duhovne obnove pa tudi drug drugemu zahvalili in si zaželeli vse dobro v prihajajočih praznikih ter tako opogumljeni odšli domov in v svoje župnije. •

ČESTITKE MARJANU ZA DELO IN DRŽAVNEMU SVETU ZA PLAKETO!

zbrala: Jožica Ličen

Ob mednarodnem dnevu prostovoljstva je predsednik Državnega sveta Mitja Bervar podelil plakete DS najzaslužnejšim prostovoljcem, med drugim tudi voditelju ŽK Postojna Marjanu Geržini. Predlog za podelitev plakete je podal nekdanji župan Postojne, sedaj pa državni svetnik, kar pove, da je lokalna skupnost prepoznala delo in uspehe Marjana. Marjan je že 27 let, resnično dan za dnem, na Postojnskem in tudi znotraj Škofijske karitas Koper poznan obraz, zato le nekaj misli ljudi, s katerimi Marjan sodeluje:

Zinka Vadnjal, voditeljica postojnske DK: »Marjan je človek, ki je z dušo in telesom sprejel Božji klic – delati dobro za sočloveka. Vseh 27 let je popolnoma predan ŽK Postojna. Ko slišiš ime Marjan, ga takoj povežeš s Karitas, in obratno. Ne samo, da jo uspešno vodi, ampak je pripravljen darovati vsak trenutek svojega življenja, če vidi človeka v stiski. Ni mu žal ne časa ne truda. Sodeluje na vseh področjih v občini Postojna, kjer je prisotna dobroteljskost in zastojno delo. Zanj je največje plačilo to, da so ljudje, ki so pomoči potrebni, zadovoljni. Ko govori o svojem delu in o dobrotnikih, ki jih je v teh letih pridobil, mu od sreče stopijo solze v oči. Takrat potoži: 'Ampak, jaz sem utrujen, ne zmorem več tako kot pred leti.' Vendar v isti sapi že pove, katere naloge ga čakajo jutri.«

Ervin Mozetič, škofov vikar za pastoralo v koprski škofiji in šestnajst let župnik v Postojni: »Marjan je rojen v starem mestnem jedru Postojne. Čut za solidarnost, prostovoljno delo in nesebična pomoč so njegove glavne odlike. Je eden izmed pobudnikov ustanovitve ŽK Postojna in imel sem možnost spoznati, da si je nesebično prizadeval nuditi pomoč beguncem, družinam, posameznikom, otrokom, bolnim in ostarelim. Še posebej pomembno vlogo je Marjan odigral pri pridobitvi novih prostorov za Karitas v Po-

stojni. Neprecenljivo je njegovo sodelovanje s šolami, domom starejših, Zavodom Talita-Kum, Centrom za socialno delo in vsemi ostalimi humanitarnimi organizacijami. V Postojni je precej posebnosti, kot so: center za tujce, ki je potreben naše pomoči, VDC, ki je tudi regijskega značaja, pa šola s prilagojenim programom, ki tudi zahteva svoje, pa dve osnovni šoli, srednja šola. Vedno je poskušal animirati čim več mladih, tudi z dnem odprtih vrat, ko jim je navdušeno pripovedoval o dobroteljski. Njegova prostovoljnost je več kot način življenja, to je služenje.«

Tatjana Rupnik, voditeljica programa Popoldan na Cesti: »Pred štirimi leti je program Popoldan na Cesti zaživel tudi v Postojni. Prijazno nam je vrata Karitas odprl Marjan Geržina, ki je skrbel, da smo se počutili domače. Zaradi povečanja števila otrok smo se morali preseliti v druge prostore, a Marjan še vedno skrbi za nas. Večkrat nas pokliče, povpraša, kako nam gre, in nam pripravi piškote in zvezke. Vsi otroci in prostovoljci programa Popoldne v Postojni smo mu zelo hvaležni za vzgled in vso pomoč, ki nam jo daje.«

Sama bom rekla le to: **Marjan, bravo in Bog vas živi, pa ženo Danico tudi, ki je vaša desna roka!** •

Ijubljana

KOMUNIKACIJA Z DEMENTNO OSEBO

Kazimir Metljak

Demenca. Bolezen s tisoč obrazil. Vsak jo doživlja na svoj način in vsak, ki se sreča z bolnikom, drugače reagira. Človeka z demenco lahko srečamo doma, v sorodstvu, na cesti, v trgovini in še kje. Velikokrat ga imamo za čudaka, saj ne poznamo vzroka za njegovo nenavadno obnašanje. Oni se tega ne zavedajo, mi pa jim velikokrat delamo krivico. Da bi bilo tega manj, je dobro spoznati to bolezen in priporočila, kako ravnati s takimi bolniki. Da je demenca prepoznana kot bolezen šele krajši čas, potrjuje dejstvo, da je Svetovna zdravstvena organizacija šele v letu 2017 sprejela osnove, kako tem bolnikom ohraniti človeško dostojanstvo. Soočenje z demenco pa je lahko zelo boleče.

Da bi nam bilo vsem lažje, smo 17. 11. 2017 organizirali predavanje, v katerem nam je o komuniciranju

z dementnimi bolniki predavala mag. Tatjana Cvetko, dr. med., ki se s to boleznijo srečuje v družinski ambulanti.

V uvodu je predstavila demenco kot dolgotrajno bolezen, ki je vse pogostejša zaradi daljše življenjske dobe. V začetku je slabo prepoznavna in se sčasoma slabša. Potrebna je zdravniška oskrba in oskrba na domu. Sprijazniti se je treba z dolgotrajnim sodelovanjem različnih udeležencev, ki pridejo v stik z bolnikom. Ko je postavljena diagnoza demenca, je treba prilagoditi sporazumevanje z bolnikom doma, v širši družini, v ambulanti in v lokalnem okolju.

Komunikacija je zelo pomembna pri odnosu z bolnikom z demenco, saj je potreba vsakega človeka, da izrazi svoje potrebe, želje, občutke in misli. Tako se ohranja identiteta osebnosti. Pri komunikaciji je enako pomembno govorjenje, ki naj bo sproščeno in spoštljivo, poslušanje in neverbalna komunikacija. Ta je še bolj pomembna kot samo govorjenje, saj lahko podkrepi izgovorjeno ali pa izniči njegov pomen. Glavni poudarki pri neverbalni komunikaciji so govorica telesa, odkrit pogled, barva glasu in moč dotika. Dotik kaže naklonjenost, ustvari bližino, vzdržuje pozornost in pomirja.

Z napredovanjem bolezni je bolnik vedno bolj neobgljen in težje sodeluje, zato je treba prilagoditi tudi komunikacijo. Pri tem je potrebno potrpljenje, strpnost, iznajdljivost, vedrost in doslednost. Bolnik ne sme čutiti nesprejetosti. Govorjenje mora biti enostavno, razumljivo in v kratkih stavkih. Naenkrat se posreduje eno sporočilo, ki se ga lahko večkrat ponovi. Ravnati moramo podobno kot pri otroku.

Pri komuniciranju z osebo z demenco, moramo upoštevati nekaj osnov, ki nam olajšajo delo z bolnikom:

- ne sprašujemo, kaj še znajo, česa se spomnijo
- ne iščemo resnice in ne rešujemo nesporazumov iz preteklosti
- preskočimo nerodnosti in preusmerimo pozornost
- nesrečne dogodke preskočimo brez očitaja
- ne prepričujemo in dokazujemo nasprotno
- dobrohotno sodelujemo in preusmerimo pozornost, da pozabi na trenutni problem

Pomembna so tudi pomagala za usmeritev v prostor in čas. Pripomočki za to so branje, pisanje, križanke, igre, pregled albuma, koledar dnevih aktivnosti, slike, ples itd.

Delo z bolniki z demenco nam jemlje moči. Zato si moramo vzeti čas tudi zase. Pomembni so kratki odmiki, ki jih dogovorimo z bolnikom. Zavedati se moramo, da je on takšen, kot je, in se mu moramo prilagoditi. Vsega ne bomo zmogli sami, zato so zelo dobrodošla predavanja in programi, ki nas informirajo, kako ravnati z demenco osebo. Ko se enkrat pojavi v naši bližini oseba z demenco, se poraja veliko vprašanj, na katera z veseljem odgovorijo v društvu Spominčica, v imenu katerega je izvedla predavanje ga. Cvetko. •

DVA NOVČIČA

Kazimir Metljak

Dobrodelni koncert Župnijske karitas Vrhnika

V Cankarjevem domu na Vrhniki je župnijska Karitas dne 25. 11. 2017 organizirala dobrodelni koncert »Dva novčiča«. Naziv dobrodelni izhaja iz besed dobro in delo. Da naredimo dobro delo, moramo žrtvovati svoj čas, dobrine ali denar. Svoj namen dosežemo, če naredimo iz srca in ne iz preobilja. Mora malo boleti, ko dajemo, pa naj bo to igrača, nek predmet ali denar. Kot vdova iz Svetega pisma, ki je dala dva novčiča – vse, kar je imela.

Program sta z izbranimi mislimi povezovala ga. Marjana Debevec in g. Peter Perše. Nekaj misli: »*Dejstvo, da nisem naredil nič slabega, ni dovolj, saj šteje le to, kar naredimo dobrega. Ubogi so potni list za nebesa. Nič ni majhno, kar je narejeno z ljubeznijo. Dobro delo ni drugega kakor kapljica v morje, a če ne bi bilo te kapljice, tudi morja ne bi bilo.*«

Glasbeni program je bil zelo bogat z odličnimi izvajalci, ki so ustvarili dobro razpoloženje med občinstvom. Nekatere pesmi so bile prav pomenljive. Na začetku so nas razveselili otroci iz župnijskega vrta s pesmijo o mravljici in raku. Skupina Obvezna smer je povedala, da je srce popotnik, in res smo le popotniki skozi življenje. Sopranistka Maja Mekina nas je popeljala v film *Moje pesmi, moje sanje*, v katerem je življenjska misel: če Bog zapre vrata, nekje odpre

okno. Skupina Romantico je v pesmi očku poudarila pomen slovenske pesmi, ki naj nas spremlja, kamor koli gremo. Srečen sem, vesel, da bi ves svet objel, je prepeval Ansambel Bratov Cankar. Dvorano sta ogrela Folklorna skupina Ligojna in Ansambel Čepon. Tam, kjer je ljubezen, je sreča doma in daje žarek upanja, je pel Ansambel Maj. Pevski del sporeda je zaključil cerkveni pevski zbor, ki je povedal veliko resnico v pesmi Najprej Bogu vsa zahvala. To je bilo za uho, za dušo pa je poskrbel Klavirski trio Rupnik. Za trenutek sta izgubila pomen prostor in čas.

22

Navzoče je pozdravil generalni tajnik Škofijske karitas g. Jože Kern, ki je poudaril, da se mora misel o dobrodelnosti usesti v srce. Da moramo misliti na sočloveka in mu vrniti dostojanstvo, ki mu ga je dal Bog, je izpostavil vrhniški župnik in predsednik Župnijske karitas Vrhnika g. Mohor Rihtaršič. Vrhniški župan g. Stojan Jakin je v svojem nagovoru dejal, da smo v času, ko si marsikdo ne more sam pomagati, in z udeležbo na takih prireditvah pomagamo svojim bližnjim. •

ZAKLJUČEK ŠOLANJA ZA SVETOVANJE

Alenka Petek

10. decembra 2017 smo opravili še zadnje dejanje našega izobraževanja za svetovanje: podelitev potrdil o opravljenem 128-urnem šolanju za svetovanje po metodi geštalt pedagogike. Ob zaključku šolanja je moral vsak udeleženec napisati refleksijo na teme, s katerimi so se ukvarjali v okviru naših srečanj. Stanko Gerjolj, vodja izobraževanja, nas je pohvalil in povedal, da so bile refleksije poglobljene in da je bil z našimi izdelki zelo zadovoljen.

Pri našem delu smo razkrivali različne vidike sebe – svoja čustva, stališča, vrednote, konflikte – in se ob tem s celotno skupino močno povezali. Ta povezanost, ki smo jo stkali skozi naše delo, nam bo ostala za vedno.

Srečanje smo pričeli v kapeli na Teološki fakulteti s sv. mašo, ki sta jo darovala ddr. Stanko Gerjolj in Marko Čižman, predsednik ŠKL, ki nas je posebej opozoril na to, da Jezus ni navzoč samo pri maši, v zakramentih,

ampak tudi v ubogih, s katerimi se pri Karitas dnevno srečujemo. Med mašo smo se zahvalili za možnost, da smo se lahko udeležili tega izobraževanja. Pridobljeno znanje bomo koristno uporabili tako v doma v družini, v medosebnih odnosih na Karitas ter seveda v pogovoru in svetovanju našim uporabnikom. Ponosni smo bili nase, da nam je uspelo prehoditi to pot, ki ni bila lahka. Na naših srečanjih je preteklo veliko solz, ki so pomagale celiti rane. Na nedeljskem zaključku pa so bile prisotne samo solze sreče in veselja.

Po podelitvi priznanj in zahvalah je sledilo druženje ob pogovoru in obujanju spominov ob dogodkih, ki so nas zaznamovali na naši poti. •

maribor

RAČUNALNIŠKE TABLICE PRVIČ V ROKAH STAROSTNIKOV

Liljana Cafnik

Projekt dijakinj Srednje ekonomske šole Maribor

V četrtek, 7. novembra, so v Domu sv. Lenarta štiri dijakinje Srednje ekonomske šole Maribor izvedle maturitetno projektno nalogo. Pobudnica in organizatorica je bila dijakinja Sara Breznik.

Dijakinje so najprej v sliki in besedi predstavile jezensko tematiko, iz katere so po predstavitvi pripravile kviz za stanovalce. Kviz je potekal s pomočjo uporabe računalniških tablic, ki jih je za to priložnost posodila Srednja ekonomska šola Maribor. V projektu je sodelovalo devet stanovalk in stanovalcev. Vsi so imeli ta

tehnološki pripomoček prvič v rokah. Vendar nikakor niso bili nerodni ali nespretni. Ob pomoči dijakinj so hitro dojeli način dela in rokovanja s tablicami ter bili zelo navdušeni. Bili so si enotni, da čeravno ta naprava ni nujen pripomoček za življenje, se pa kakovost le-tega s takimi pridobitvami lahko bistveno izboljša, zapolni in je vsestransko koristen. Omogoča tudi, da si v stiku z bližnjimi, prijatelji, da ohranjaš in nadgrajuješ znanje, ter še mnogo dobrih razlogov se najde v prid nabavi tega pripomočka.

Kasneje so dijakinje pripravile še ustvarjalni bazar, kjer so skupaj s stanovalci izdelovale dekorativne aranžmaje.

Polni idej, ustvarjalni in zelo veseli, da so lahko sodelovali pri tem projektu, so družjenje zaključili s pogostitvijo – piškoti in sokom, ki so jih dekleta prinesla s seboj.

Uspešen in obojestransko koristen dogodek je še en dokaz o smiselnosti medgeneracijskega sožitja in sodelovanja. •

MLADI ZA OTROKE IN DRUŽINE V STISKI

Polona Šporin

V torek, 12. 12. 2017 popoldan smo na Nadškofijski karitas Maribor skupaj z mladimi iz novoustanovljene Univerzitetne župnije Maribor, dijaki iz Dijaškega doma A. M. Slomška ter študentkami iz Študentskega doma sv. Elizabete pripravili delavnico izdelovanja božičnih in novoletnih okraskov, voščilnic in daril.

Na delavnico smo povabili za otroke iz socialno ogroženih družin, ki na NŠKM prejema materialno pomoč. Otroci in starši, ki so ob spremljanju in pomoči mladih prostovoljcev ustvarjali božično-novoletne okraske in voščilnice, so svečnike, angelčke, pisemca z dobrimi mislimi in voščilnice ponesli s seboj domov, da bi okrasili svoj dom ali z njimi razveselili svoje bližnje.

Namen delavnic pa ni bilo samo predpraznično ustvarjanje, ampak tudi medsebojno druženje in sproščen pogovor za dobro počutje in radostno vzdušje pred prihajajočimi božičnimi prazniki

Delavnico smo zaključili s kratko dramsko igro študentk iz doma sv. Elizabete z naslovom Sirotišnica na koncu ulice, s katero so udeležencem skušale pričarati lepoto prazničnih dni, ki ne prinašajo zgolj materialnih dobrin in pozornosti, temveč človeka napolnjujejo z občutkom sprejetosti, upanja in notranjega miru.

V prihodnjem letu je želja mariborske Karitas, da bi sodelovanje z mladimi še okrepila, jih s tem podprla pri njihovem prizadevanju za pomoč sočloveku ter jim omogočila prostor, kjer bi lahko na svoj mladosten način prinašali upanje in živeli solidarnost s tistimi, ki zaradi velike socialne stiske živijo pozabljeni od vseh.

Delavnic se je udeležilo 22 otrok in staršev. Zanje smo pripravili skromna darila in pogostitev. •

Na že 27. dobrodelnem koncertu Klic dobrote, se je do 13.12. 2017 na računu Slovenske karitas zbralo 297.350 EUR za pomoč družinam v stiski. Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli k izvedbi koncerta kot tudi vsem darovalcem za vsak dar, ki so ga namenili za družine v stiski.

»Tudi na manjših odrih po Sloveniji so zapeli mnogi glasbeniki v dober namen«
Iz dobrodelnega koncerta v Cerkljah ob Krki.

Jaslice, ki so jih izdelali brezdomci iz Maribora, ki se srečujejo v sprejemališču za brezdomce pod okriljem Nadškofijske karitas Maribor. Vse figure so izrezane iz lesa in pobarvane. Nahajajo se v skupnem prostoru, kjer se družijo in obedujejo.

V Hinjah si je Miklavž sposodil glas predsednika Škofijske karitas Novo mesto.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

Moja Slovenska karitas:
Karitas
- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

